

**Institut du Bosphore Bilim Kurulu Eş Başkanı Ümit Boyner'in
Institut du Bosphore "Bosphorus Rendez Vous" Açış Konuşması
İstanbul, 4 Ekim 2024**

Sayın Başkan, Sayın Başkonsolos, Değerli Konuklar,

Öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum. Institut du Bosphore'un "*Boğaz'da buluşmalar*" etkinliğinde sizlerle birlikte olmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Bugün Türkiye ve Fransa ilişkilerinin yanı sıra:

- Avrupa Birliği'nin geleceğine, rekabetçiliğine ve ilişkilerdeki fırsatlara dair kritik meseleleri
- Yapay zekanın jeopolitik ve iş dünyası üzerindeki dönüştürücü etkisini
- İklim değişikliği ve gıda güvenliği gibi küresel risklere yönelik çözümleri tartışacağız.

On beş yıl önce TÜSİAD'ın girişimiyle kurulan Institut du Bosphore, Türkiye-Fransa ekseninden hareketle, AB, transatlantik ve küresel konuları içeren gündemde ortak noktaları yakalamayı hedefledi.

Kuruluşundan bu yana Fransa kamuoyunda Türkiye'nin farklılıklarının ve güçlü yanlarının da anlaşılmasına katkı sağlayan sayısız tartışma platformu, akademik çalışma ve diyalog zeminini hayata geçirdi.

Fransız ve Türk kanaat önderleri ve karar vericiler nezdinde ikili ilişkileri geliştirmek hedefiyle çalışmalarımıza devam edeceğiz. Enstitü'nün bugüne gelmesinde katkısı olan tüm yöneticilerine, ekibimize, enstitü sponsorlarına ve başta Fransız dostlarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza teşekkürlerimi sunarım.

Bugün "*Küresel Sınamalara Karşı Stratejik Yanıtlar*" başlığında düzenlenecek etkinliğimizde, küresel zorluklar karşısında tüm Avrupa (veya Avrupa Birliği) ve Türkiye'nin stratejik cevapları ele alınacak. Bu hususta, iki ana tema üzerinde yoğunlaşacağız: Birincisi, değişen küresel düzen içinde Avrupa'nın geleceğini şekillendirme yönünde atılan adımlar ve Türkiye; ikincisi ise iklim değişikliği, gıda güvenliği gibi küresel riskler karşısında yapay zeka, ekonomik dönüşüm gibi teknoloji ve inovasyon alanındaki gelişmeler.

Değerli konuklar,

Kuzey ve güneydeki savaşlar, Asya'da gerilimin tırmanması riski, ABD'de seçim sonrası dönemde yaşanacak jeopolitik gelişmeler ve AB'nin rekabetçiliği önceliklendirmesi önümüzdeki dönem için önemli değişimlere işaret ediyor. Hem AB hem de Türkiye için bu durum siyasi, ekonomik ve sosyal açıdan fırsatlar kadar riskler de barındırıyor.

Bu ortamda Türkiye'nin Avrupa Birliği ile olan ilişkilerinin, değer ve kurallara dayalı niteliğinin korunarak sürdürülebilir ve kapsayıcı politikalar ile geliştirilmesi her zaman olduğundan daha büyük önem taşıyor. Bu çerçevede, 29 Kasım 2023'de AB Komisyonu ve Yüksek Temsilci Borell tarafından hazırlanan AB-Türkiye ilişkileri üzerine ortak tebliğ, arzu ettiğimiz oranda iddiaya sahip bir şekilde üyelik müzakereleri

sürecini canlandırmıyor. Öte yandan mevcut şartlarda ilişkilerde güveni yeniden tesis etmek ve yapıcı bir zeminde ilerletmek üzere

- Ortaklık Konseyi'nin yeniden işletilmesi;
- Siyasi diyalogun ve dış politika alanında istişarenin artırılması;
- Gümrük Birliği'nin tüm Avrupa'nın rekabetçiliğine sağlayacağı katkıyı göz önünde bulundurarak, yeşil ve dijital politikalar öncelikli olmak üzere çağın gerekliliklerine uygun bir şekilde güncellenmesi
- Jeopolitik ve ekonomik direnç için kilit önemde olan ekonomi, enerji ve ulaştırma alanlarında yakın diyalogun yeniden başlatılması,
- Karbonsuzlaşma ve dijital dönüşüm için Avrupa Yatırım Bankası'nın 2019'dan beri Türkiye'ye sağlanan kredilerde uyguladığı kısıtlamanın kaldırılması gibi gerçekçi ve uygulanabilir somut bir çerçevenin ilk adımını etkili bir şekilde atıyor.

Bu bağlamda, Dışişleri Bakanı Sn. Fidan'ın 29 Ağustos'ta Brüksel'de gerçekleştirilen AB Konseyi Dış İşleri Bakanları Gayri Resmi Toplantısı, Gymnich toplantısına katılmasını, AB-Türkiye ilişkilerinde yol haritasının yenilikçi unsurlarından olan AB-Türkiye Üst Düzey Ticaret Diyalogu'nun Temmuz ayında gerçekleştirilmesini memnuniyetle karşılıyoruz. TÜSİAD, BusinessEurope ile birlikte Üst Düzey Ticaret Diyalogu İş Dünyası Yuvarlak Masa toplantısına katıldı ve bu alandaki kapsamlı önerilerini her iki tarafın siyasi yetkilileri ile paylaştı.

Son dönemde AB, kendi ekonomik ve kurumsal yapısını iyileştirmek için öz eleştirel bir değerlendirme sürecine girdi. 10 Nisan tarihli Enrico Letta'nın "Bir Pazardan Çok Daha Fazlası" adlı raporu ve 9 Eylül tarihinde yayınlanan Mario Draghi'nin "Avrupa Rekabetçiliğinin Geleceği" adlı raporu, AB'nin rekabet gücünü artırmak için üç temel alanı öne çıkarıyor: Birincisi, büyümeyi desteklemek için inovasyonun daha güçlü hale getirilmesi; ikincisi, uygun maliyetli ve temiz enerji üretimine ve sanayinin rekabetçilik ile bütünleşmiş karbonsuzlaşmasına odaklanılması; üçüncüsü ise dışa bağımlılıktan kaynaklanan riskleri azaltarak stratejik bağımsızlığın güçlendirilmesi. Bu çerçevede, küresel tedarik zincirlerinin giderek bölgesel hale gelme yönelimi ve temiz teknolojiler odaklı yeni bir sanayileşme devrimi ekseninde küresel rekabette, Türkiye'nin AB'nin katma değer zincirinde önemli bir rol oynayan bir ortak olarak öne çıktığını vurgulayabiliriz. Bu durum, çetin küresel rekabet ortamında Türkiye ile AB arasındaki ekonomik, siyasi ve toplumsal uyumun ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gösteriyor ve mevcut katılım sürecinin kurumsal yapısının korunarak derinleştirilmesi ihtiyacına işaret ediyor. Avrupa İş Dünyası Konfederasyonu BusinessEurope, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi başta olmak üzere AB-Türkiye ilişkilerinde ilerlemenin, krizlerle çevrili AB için hızla gelişebilecek nadir yapıcı alanlardan biri olduğunu vurguluyor. Bu tespit ile uyumlu şekilde Letta Raporu da geniş coğrafi ve ekonomik ortamda AB-Türkiye ilişkilerinin derinleştirilmesinin kritik önemine dikkat çekiyor. Bu sebeple Draghi Rapor'unda öne çıkan acil eylem ihtiyacının, AB-Türkiye ilişkileri bağlamında da geçerli olduğunu değerlendiriyoruz.

Diğer yandan, dünya genelinde hızla gelişen yapay zeka ve teknolojik ilerlemeler, yalnızca ekonomik büyüme açısından değil, aynı zamanda toplumsal yapılar ve iş gücü piyasaları üzerinde de büyük etki yaratıyor. Bu teknolojik devrime ayak uydurmanın yalnızca bir seçenek değil, bir zorunluluk olduğunu düşünüyoruz. Yapay zeka teknolojilerinin etik ve sorumlu bir şekilde kullanımı, bu alandaki politikaların şekillenmesinde temel ilkelerimizden biri olmalı.

Bugün tüm bu konularda yapacağımız ufuk açıcı tartışmaların hepimizi zihnen besleyeceğine inanıyor ve tüm katılımcılara verimli bir etkinlik diliyorum.